

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Министерство на правосъдието на Република България, mjs.bg. Разрешението за повторно публикуване на този неофициален превод е предоставено единствено за целите на включването му в базата данни HUDOC на ЕСПЧ.

© Ministry of Justice of the Republic of Bulgaria, mjs.bg. Permission to re-publish this non-official translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

СЪВЕТ НА ЕВРОПА
ЕВРОПЕЙСКИ СЪД ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ
(Жалба n° 31001/02)

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

СТРАСБУРГ

23 април 2009 г.

ОКОНЧАТЕЛНО

23/07/2009 г.

. Настоящото решение не може да бъде предмет на редакторска преработка.

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

1

По делото Камбуров срещу България,

Европейският съд за правата на човека (пето отделение), на заседание в състав:

Раит Марусте, *председател*,

Карел Юнгвирт,

Ренате Йегер,

Марк Вилигер,

Изабел Бери-Льофевр,

Миряна Лазарова Трайковска

Здравка Калайджиева, *съдии*,

и Клаудиа Вестердик, *съдебен секретар в отделението*,

След като проведе закрито заседание на 31 март 2009 г.,

Постанови следното решение, прието на същата дата:

ПО ПРОЦЕДУРАТА

1. В началото на делото е жалба (n° 31001/02) отправена срещу Република България от гражданина на тази държава Г – н Захари Бечев Камбуров (« жалбоподател»), подадена до Съда на 31 юли 2002 г., на основание на член 34 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи («Конвенцията»).

2. Жалбоподателят е представляван от Г–н В.Стойчев, адвокат, практикуващ в гр. Димитровград. Българското правителство («Правителството») беше представлявано от Г–жа М.Пешева, от Министерството на правосъдието.

3. Жалбоподателят твърди по – специално, че съдебното решение на районния съд, с което е бил признат за виновен в извършване на нарушение на обществения ред с ниска степен на обществена опасност, не подлежи на обжалване пред съд от по-висока инстанция.

4. На 15 май 2006 г., Съдът обяви жалбата за частично недопустима и реши да доведе до знанието на Правителството оплакването по член 2 на Протокол n° 7. Дотолкова доколкото член 29 § 3 от Конвенцията позволява това, наред с това беше взето решение съдебният състав едновременно да се произнесе по допустимостта и по същество.

ПО ФАКТИТЕ

I. ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ДЕЛОТО

5. Жалбоподателят е роден през 1957 г. и живее в гр.Димитровград.

6. Сутринта на 1^{-ви} февруари 2002 г., той бил замесен в спор с административната секретарка на районния съд.

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

2

7. В същия ден, директорът на Регионална служба „Полиция” предложил на районния съд да се наложи на жалбоподателят наказание прилагайки указа за борба срещу нарушенията на обществения ред с ниска степен на обществена опасност (Указ за борба с дребното хулиганство). Районният съд провел заседание и делото било подложено на разискване. С решение, постановено още същата вечер, въпросното лице било признато за виновно за нарушение на обществения ред с ниска степен на обществена опасност и било осъдено да изтърпи задържане в поделенията на МВР за срок от пет денонощия.

8. Решението на съда, което не подлежало на обжалване, било незабавно изпълнено.

II. ПРИЛОЖИМО ВЪТРЕШНО ПРАВО И ПРАКТИКА

1. Указ от 1963 г. за борба с дребното хулиганство (Указ за борба с дребното хулиганство)

9. Този указ е бил приет от Колегията на Националното събрание (Президиум на Народното събрание) в рамките на опростена законодателна процедура, както позволяваше член 35 от Конституцията от 1947 г., която днес е отменена. Съгласно Закона за нормативните актове (Закон за нормативните актове), указът е законодателен акт с общо значение, който се обнародва в Държавен вестник (член 37 на посочения закон).

10. Въпросният указ визира преследването на дребното хулиганство като всяка „непристойна проява, изразена в употреба на ругатни, псувни или други неприлични изрази на публично място пред повече хора, в оскърбително отношение и държане към гражданите, към органите на властта или на обществеността или в скарване, сбиване или други подобни действия, с които се нарушава обществения (...) но не представлява престъпление по член 325 от Наказателния кодекс” (виж параграф 15 по – долу) (член 1, алинея 2). За този вид прояви се налага наказание задържане до петнадесет денонощия или глоба (член 1, алинея 1).

11. Съгласно член 6 от указа от 1963 г., делата се гледат от териториално компетентния районен съд. Решението, постановено от тази юрисдикция, не подлежи на обжалване (член 7).

2. Закон за административните нарушения и санкции (Закон за административните нарушения и наказания – закон от 1969 г.)

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

3

12. Със закона от 1969 г. се уреждат условията, при които може да се търси административната отговорност от физически и юридически лица.

13. Съгласно главата отнасяща се до измененията, които се внасят в други законодателни актове и относимата вътрешната съдебна практика (Тълкувателно решение № 58 от 30.12.1980 г. по н.д. 53/1980), споменатият закон се прилага субсидиарно по отношение на указа от 1963 г. Той предвижда възможност компетентния прокурор да поиска възобновяване на съдебно производство при определени много ограничени хипотези (членове от 70 до 73).

14. Членове от 65 до 69 на закона от 1969 г., уреждащи прегледа по реда на надзора, са отменени, са отменени през 1998 г.

2. Член 325 от Наказателния кодекс

15. Тази разпоредба инкриминира хулиганските прояви, които тя определя като непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото.

III ОБЯСНИТЕЛНИЯТ ДОКЛАД КЪМ ПРОТОКОЛ №7 КЪМ КОНВЕНЦИЯТА

16. Приложимите разпоредби от обяснителния доклад към Протокол № 7 гласят както следва:

«17. [Член 2 от Протокол №7] дава право всяко лице, признато за виновно от съд за извършено престъпление да обжалва обявяването си за виновно или осъждането си пред юрисдикция от по-висока инстанция, като не е задължително непременно тази инстанция да е упълномощена да разгледа и двата въпроса относно виновността и относно осъждането. Така например, ако осъденото лице се е признало за виновно в извършване на деянието, за което и обвинено, това право може да се ограничи до преразглеждане на неговата осъдителна присъда. Що се отнася до текста на съответната разпоредба от Пакта на Обединените Нации (член 14, параграф 5), терминът «съд» е бе добавен, за да стане съвършено ясно, че този член не се отнася до нарушенията, по които са се произнесли органи на властта, които не са съдилища, по смисъла на член 6 от Конвенцията.

(...)

20. Параграф 2 от този член разрешава изключения от това право:

– за маловажни нарушения, така както са определени от закона;

– когато въпросното лице е било съдено на първа инстанция от най – висшата юрисдикция, например поради неговия ранг (министър, съдия или друго лице, заемащо отговорен пост), или поради естеството на нарушението;

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

4

– когато въпросното лице е било осъдено след обжалване на неговото освобождаване.

21. За да се реши дали дадено нарушение е маловажно, един от важните критерии е да се знае дали за това нарушение се налага или не наказанието лишаване от свобода”,

ПРАВЕН АНАЛИЗ НА ФАКТИТЕ**I. ОТНОСНО ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 2 ОТ ПРОТОКОЛ N° 7 КЪМ КОНВЕНЦИЯТА**

17. Жалбоподателят твърди, че е нарушено правото му на двустепенна юрисдикция, предвидено в член 2 на Протокол n° 7 от Конвенцията, който гласи, че:

«1. Всяко лице, признато от съда за виновно в извършването на престъпление, има право да обжалва обявяването си за виновно или осъждането си пред висшестоящ съд. Упражняването на това право, включително основанията за това, се урежда от закона.

2. Това право подлежи на изключения, когато се отнася за несъществени престъпления, определени от закона, или когато съответното лице е било осъдено в първа инстанция от най-висшия съд в държавата, или е признато за виновно и осъдено в резултат на жалба, подадена срещу неговото освобождаване ».

18. Правителството възразява срещу тази теза. То поддържа тезата, че член 2 от Протокол n° 7 е неприложим в конкретния случай, тъй като на въпросното лице е било наложено наказание, което има административен, а не наказателен характер.

19. От друга страна то твърди, че наказанията за нарушения на обществения ред с по-ниска степен на обществена опасност са подлежали на преглед по реда на надзора, предвиден от член 65 на закона от 1969 г.

20. Жалбоподателят отхвърля тези аргументи.

A. За допустимостта

21. Правителството прави възражение, основавайки се на неприложимостта на член 2 от Протокол n° 7 спрямо конкретната процедура. Съдът счита, че това възражение е тясно свързано със същността на оплакването, формулирано от жалбоподателя, и решава да го разгледа по същество.

Съдът констатира, че това оплакване не е явно неоснователно по смисъла на член 35 § 3 от Конвенцията. Той отбелязва също така, че по

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

5

отношение на него не е налице никакво друго основание за недопустимост. Поради това то следва да бъде обявено за допустимо.

Б. По същество

22. Съдът припомня, че понятието «престъпление» в член 2, параграф 1 от Протокол n° 7 съответства на това «наказателно обвинение» в член 6 § 1 от Конвенцията (*Гурепка срещу Украйна*, n° 61406/00, § 55, 6 септември 2005 г. и *Заицевс срещу Латвия*, n° 65022/01, § 53, CEDH 2007 г.-... (извадки)). Съгласно постоянната практика на Съда, приложимостта на член 6, в неговия наказателен аспект, трябва да се преценява на базата на три критерия, а именно: а) квалификация на престъплението според вътрешното право, б) естеството на престъплението според вътрешното право и в) степента на тежест на санкцията, на която е приложена по отношение на засегнатото лице (виж сред много други, *Езех и Конърс срещу Обединеното Кралство* [GC], № 39665/98 и 40086/98, § 82, CEDH 2003-X). Информацията по този въпрос, която предоставя вътрешното право на държавата ответник има относителна стойност (*Енгел и други срещу Холандия*, 8 юни 1976 г., § 82, Поредица А n° 22, *Озтюрк срещу Германия*, 21 февруари 1984 г., § 52, Поредица А n° 73). За да се прилага член 6, е достатъчно конкретното правонарушението по своя характер да е наказателно или да излага заинтересованото лице на риска да получи наказание, което по своето естество и степен на тежест влиза в полето на наказателната материя.

23. В случая дребното хулиганство е било квалифицирано като административно нарушение по българското право, но то се е отнасяло до всички граждани и предвидените санкции са били глоба или лишаване от свобода до 15 дни. Вземайки предвид общата тежест на нарушението, както и степента на строгост на максималната санкция, предвидена в националното законодателство, Съдът приема, че жалбоподателят е бил обект на «наказателно обвинение», по смисъла на член 6 от Конвенцията (*Заицевс срещу Латвия*, n° 65022/01, §§ 31 до 36, CEDH 2007 г.-... (извадки), *Борисова срещу България*, n° 56891/00, §§ 29 и 30, 21 декември 2006 г.). Съответно Съдът стига до извода, че член 2 от Протокол n° 7 е приложим в конкретния случай на съответния вид и отхвърля възражението на Правителството.

24. Съдът отбелязва, че не се оспорва фактът, че по силата на член 7 от указа от 1963 г., решението на районния съд е било окончателно. Правителството поддържа тезата, че заинтересованото лице е имало възможност да подаде молба за преглед по реда на надзора. Разпоредбите, уреждащи тази възможност, обаче са били отменени няколко години преди осъждането на жалбоподателя. Що се отнася до

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

6

възможността за възобновяване на съдебното производство, предвидена в закона от 1969 г., тя не отговаря на изискванията на член 2 от Протокол н° 7, тъй като освен неговото твърде ограниченото й приложно поле, тя не е била пряко достъпно за жалбоподателя (*Гурепка*, цитирано по-горе, §§ 60 и 61).

25. Остава да се провери дали деянието, за което жалбоподателят е бил осъден, не се квалифицира като „нарушение» с по-ниска степен на обществена опасност”, по смисъла на член 2 § 2. За тази цел Съдът трябва да пристъпи към анализ на термините в обяснителния доклад към Протокол н°7, от който произлиза изрично, че един от важните критерии, за да се реши дали едно нарушение е с по-ниска степен на обществено опасност, е дали предвиденото наказание е свързано с лишаване от свобода, или не (параграф 16 по – горе).

26. В конкретния случай, указът от 1963 г. е предвиждал наказание задържане за деянието, предмет на спора, до 15 денонощия. Впрочем предвид целта на член 2 и естеството на предвидените в него гаранции Съдът е убеден, че деяние, за което законът предвижда лишаване от свобода като основно наказание, не може да бъде квалифицирано като „незначително” по смисъла на параграф 2 от този член (*Защевс*, цитирано по – горе , § 55). Следователно жалбоподателят би трябвало да има възможността да поиска решението на районния съд да бъде разгледано от юрисдикция от по-висша инстанция.

27. Предвид гореизложеното е налице нарушение на член 2 от Протокол н° 7.

II. ОТНОСНО ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ЧЛЕН 41 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

28. По смисъла на член 41 от Конвенцията,

« Ако Съдът установи, че е имало нарушение на Конвенцията или на нейните Протоколи, и ако вътрешното право на високодоговарящата страна допуска само частично обезщетение за последиците от това нарушение, Съдът присъжда ако това е необходимо, справедливо удовлетворение на потърпевшата страна».

A. Вреди

29. Жалбоподателят претендира за обезщетение в размер на 20 000 евро (EUR) за претърпените от него неимуществени вреди.

30. Правителството не е направило коментар.

31. Съдът счита, че е целесъобразно да присъди в полза на жалбоподателя обезщетение в размер на 1 000 EUR за неимуществени вреди плюс евентуално начисления дължим данък, в съответствие с

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

7

относимата съдебна практика в тази област (*Защевс*, цитирано по – горе, § 61).

В. Съдебни разноски

Поради това, че жалбоподателят не е представил изобщо искане за възстановяване на направените от него съдебни разноски, Съдът счита, че е целесъобразно да му се присъди определена сума за тази цел.

Г. Лихва за забава

32. Съдът счита за уместно лихвата за забава да се изчислява на основата на пределната ставка по заеми на Европейската централна банка, увеличена с три процентни пункта.

ПО ТЕЗИ СЪОБРАЖЕНИЯ СЪДЪТ ЕДИНОДУШНО,

1. *Присъединява* към анализа по същество на делото възражението, основащо се на твърдяната неприложимост на член 2 от Протокол н°7 към Конвенцията;
2. *Обявява* жалбата в останалата ѝ част за допустима;
3. *Обявява*, че член 2 от Протокол н° 7 към Конвенцията е приложим в конкретния случай и съответно *отхвърля* възражението на правителството;
4. *Приема*, че е налице нарушаване на член 2 от Протокол н° 7 към Конвенцията;
5. *Приема*
  - а) че държавата ответник трябва да изплати на жалбоподателя в тримесечен срок от влизането в сила на решението съгласно член 44 § 2 от Конвенцията сумата от 1 000 € EUR (хиляда евро) в левовата ѝ равностойност, приложим в деня на плащането, за претърпени неимуществени щети, плюс евентуално начисления дължим данък;
  - б) че от изтичането на упоменатия по-горе срок до плащането се дължи проста лихва върху горепосочената сума в размер на приложимата пределна ставка по заеми на Европейската централна банка, увеличена с три процентни пункта;
6. *Отхвърля* искането за справедливо удовлетворение в останалата му част.

ДЕЛО КАМБУРОВ срещу БЪЛГАРИЯ

8

Изготвено на френски език и впоследствие съобщено писмено на 23 април 2009 г., в съответствие член 77 §§ 2 и 3 от Правилата на Съд.

Клаудия Вестердик
Съдебен секретар

Райт Марусте
Председател

*Аз, долуподписаният Христо Дренчев удостоверявам
достоверността на направения от мен превод от френски на
български език на приложения документ.
Преводът се състои от 9 страници.
Преводач: Христо Дренчев*